

[Poul Dam.]

efter min mening kun i meget begrænset omfang en nutidig opfattelse af forholdet mellem politiet og borgerne.

Heller ikke straffelovens paragraffer, nemlig §§ 133 og 134, er uden problemer, navnlig fordi de anvender ordet opløb, der har en afgjort forældet klang. Det føles ubetinget fordommende som udtryk for en autoritær indstilling, og det rummer slet ikke mulighed for en positiv vurdering af en folkelig reaktion på en vis situation. Det er mit indtryk, at politiet normalt ikke anvender den faktiske eksisterende lovhjemmel helt ud til dennes formelle grænser, og det er kun godt. En 1863-indstilling fra politiets side ville i dagens situation kunne føre til komplet kaos. Men hvilke rent faktiske begrænsninger findes der så? De må vel søges i de interne forskrifter for politiets virke, og dem har folketingset brug for at kende bedre, end tilfældet er.

Spørgsmålet om eventuelle disciplinære foranstaltninger er blevet særlig aktuelt, efter at der som bekendt er opstået tvivl om, at alle politifolk respekterer de gældende regler, f. eks. om brugen af staven. Det ville være letsindigt af mig eller af andre her i folketingset at opkaste sig til dommer i denne sag, hvor påstand står imod påstand, men kendsgerningen er jo, at mange i offentligheden har fået det indtryk, at politiet den 27. april har optrådt unødigt brutalt. Der er en mangfoldighed af avisartikler, som peger i denne retning. Det er indtrykket i befolkningen, og dette er i sig selv en alvorlig sag.

Nu har der jo længe været diskussion om den rette behandling af klager over politiet, og der sidder også et ministerielt udvalg til at undersøge disse problemer. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge til dette udvalg. Men naturligvis er der mere i sagen, end dette udvalg kan tage op. Hvis der nu slet ikke kommer formelle klager, men filmen, fjernsynet og pressen har givet indtryk af, at der kan være foregået noget, som der burde skrides ind over for, hvad så? Vil ministeren overveje selv at iværksætte en undersøgelse? Det forekommer mig ikke tilfredsstillende, hvis man i en sådan situation skal afvente klager udefra, eller hvis man henviser til domstolene.

Politiet selv kan efter min mening ikke

være tjent med, at der ikke sker en undersøgelse af de påstande, der findes om overgreb. Enten vil en undersøgelse føre til, at politiet frikendes, eller undersøgelsen vil føre til, at visse politifolk bliver draget til ansvar. Begge resultater vil være af værdi for politiet i dets fremtidige arbejde. Netop politiet må ønske et grundigt undersøgelsesarbejde.

Endelig er der brug for en nærmere afklaring af, om der er blevet udstedt specielle instrukser i forbindelse med Vietnamdemonstrationen den 27. april. Har politiet fået pålæg om en særlig, skal vi sige fast fremfærd ved denne lejlighed, og i bekræftende fald: skyldes dette, at politiet havde skellig grund til at frygte, at demonstrationen ikke kunne afvikles og opløses i ro? Eller er det sådan, at man har ment at måtte gribe til særlige metoder af hensyn til den fremmede stat, hvis politik demonstrationen var rettet imod?

Det i og for sig ikke urimelige spørgsmål, om der på forhånd er sket henvendelser om sagen fra en fremmed ambassade til udenrigsministeriet og videre til justitsministeriet, kan man vel efter omstændighederne ikke forlange eller forvente besvaret, og jeg skal derfor undlade at stille det. De øvrige spørgsmål håber jeg imidlertid at få belyst.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg er blevet spurgt om 3 ting, for det første om de forholdsordrer, der i almindelighed gælder for politiets indsats i forbindelse med demonstrationer og lignende, for det andet om, hvilke disciplinære foranstaltninger der træffes for at sikre, at forholdsordrerne overholdes, og for det tredje om, hvilke specielle instrukser der blev givet i forbindelse med Vietnamdemonstrationen den 27. april 1968.

Vedrørende det første: hvilke forholdsordrer der i almindelighed gælder for politiets indsats i forbindelse med demonstrationer o. lign., kan jeg som det første og vigtigste punkt nævne retsplejelovens § 108, hvorefter det er politiets opgave også i forbindelse med en demonstration at opretholde sikkerhed, fred og orden. Det vil sige, at politiet skal sørge for den almindelige ordens opretholdelse, beskytte de fredelige borgere, herunder de fredelige demonstranternes færden og sikre trafikens afvikling. Herudover påhviler der naturligvis politiet